

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
ННІ «ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

Силабус навчальної дисципліни
«Академічний живопис»

бакалавр

(назва освітнього ступеня)

023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

(назва спеціальності)

«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська
Факультет	Архітектурний
Кафедра	Основ архітектури
Контакти кафедри	ПДАБА. 49005, м. Дніпро, вул. Архітектора Олега Петрова (Чернишевського), 24а. Каб. 404 Телефон: (0562) 46-93-61; внутрішній 3-61; mailto:fund.arch@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Тимошенко Вікторія Миколаївна
Контакти викладачів	tymoshenko.viktoriiia@pdaba.edu.ua
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/APX/ROZKLADP.HTML#A3
Консультації	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/APX/ROZKLADK.HTML

Анотація навчальної дисципліни

Силабус дисципліни «Академічний живопис», розроблено відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». «Академічний живопис», є професійне відтворення з природи та за уявою пластичної форми натюрморту, предметів оточуючого світу, інтер'єру. Професійне володіння засобами академічного живопису уособлюють в собі поняття композиції, колористики, техніки матеріалів, їх особливості та практичних вмінь використання матеріалу.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			I	II
Всього годин за навчальним планом, з них:	390	7	90	120
Аудиторні заняття, у т.ч:	184		40	56
лекції				
лабораторні роботи				
практичні заняття	184		40	56
Самостійна робота, у т.ч:	206		50	64
підготовка до аудиторних занять				

підготовка до контрольних заходів				
виконання курсового проекту або роботи				
виконання індивідуальних завдань	206		50	64
опрац. розділів програми, які не виклад. на лекціях				
підготовка до екзамену				
Форма підсумкового контролю	Диф.залік		Диф.залік	Диф.залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни «Академічний живопис», є професійне відтворення з натури та за уявою пластичної форми натюрморту, предметів оточуючого світу, інтерєру. Професійне володіння засобами академічного живопису уособлюють в собі поняття композиції, колористики, техніки матеріалів, їх особливості та практичних вмій використання матеріалу.

Завдання вивчення дисципліни «Академічний живопис» - дати поглибленні знання про предмет, привити студентам навички удосконалення живописного письма та рисунку, вивчення та засвоєння досвіду видатних майстрів образотворчого мистецтва, а також набуття практичних навичок в роботі з художніми матеріалами (акварель, гуаш) і використання їх для творчої мистецької діяльності.

Пререквізити дисципліни – базові знання з предмету «Композиція», початкові навички роботи з «Академічного рисунку» та «Кольорознавство; поліхромія творів мистецтва».

Постреквізити дисципліни - компетентності набуті в результаті вивчення дисципліни «Академічний живопис» будуть використані в навчальному процесі професійної підготовки фахівця та суттєвим фактором для розширення можливостей у виконанні завдань з дисциплін «Живопис», «Монументально-декоративний живопис», «Композиція творів декоративного мистецтва».

Компетентності - відповідно до освітньо-професійної програми “Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація” 023.1.01.24:

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ФК01. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

ФК04. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за жанрами образотворчого мистецтва.

ФК06. Здатність інтерпретувати смисли та засоби втілення своїх пошуків у мистецькому творі.

ФК07. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача; розуміння значущості візуальних комунікацій в міському середовищі в умовах небезпеки для населення.

ФК09. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності; розуміти цінність національних традицій та нематеріальної культурної спадщини, методи підтримання її розвитку та захисту від військової та інформаційної агресії.

ФК10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

ФК12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах; проводити на різних рівнях інформаційну діяльність щодо загрози пам'яткам мистецтва та нематеріальної культурної спадщини України.

Компетентності, визначені навчальним закладом та освітньою програмою:

ФК14. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій в контексті створення мистецького твору.

Заплановані результати навчання – відповідно до освітньо-професійної програми “Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація” 023.1.01.24:

ПРН01. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН02. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН06. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН07. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом; в тому числі при відновленні об'єктів культурної спадщини, пошкоджених внаслідок воєнних дій та надзвичайних ситуацій.

ПРН08. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН12. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.

ПРН15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

Методи навчання - вербальний, наочний, практичний метод.

Форма навчання – групова форма навчання.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна. А саме сворення академічних постановок на папері, полотні, різні графічні і живописні матеріали. Для цього використовується обладнання та інструмент: папір, полотно, фарби, пензлі, палітра, мольберт.

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Програма складається з практичного матеріалу - виконання практичних робіт з природи за темами, передбаченими робочою програмою.

1. Тонові співвідношення (грізайль, ахроматична гама).
2. Температурні співвідношення (теплий і холодний колорит).
3. Колірні співвідношення (контрастна гама). Фрагмент інтер'єру. (колорит, тон, простір).
4. Інтер'єр. Колорит, тон, простір.
5. Натюрморт з гіпсовою головою. Голова натурника (грізайль).
6. Характерна голова натурника.
7. Кінцівки людини і голова з плечовим поясом.
8. Портрет з руками.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі					
	усього	л	п	лаб	інд	с/р
1 курс, 1 семестр						
Змістовий модуль 1. Тонові співвідношення (грізайль, ахроматична гама).						
Натюрморт. Тонові співвідношення (грізайль)	28		12			16
Разом за змістовим модулем 1	28		12			16

Змістовий модуль 2. Температурні співвідношення (теплий і холодний колорит).						
Натюрморт. Теплий колорит.	30		14			16
Натюрморт. Холодний колорит.	32		14			18
Разом за змістовим модулем 2	62		28			34
Разом за 1 семестр	90		40			50
1 курс, 2 семестр						
Змістовий модуль 3. Колірні співвідношення (контрастна гама). Фрагмент інтер'єру. (колорит, тон, простір).						
Двохрівневий натюрморт. Контрастна гама.	24		12			12
Натюрморт у фрагменті інтер'єру (колорит, тон, простір).	32		14			18
Разом за змістовим модулем 3	56		26			30
Змістовий модуль 4. Інтер'єр. Колорит, тон, простір.						
Громадський інтер'єр (колорит, тон, простір)	30		16			14
Декоративне рішення контрастного за кольором 2-х рівневого натюрморта з гіпсовою вазою і драперіями методом членування.	34		14			20
Разом за змістовим модулем 4	64		30			34
Разом за 2 семестр	120		56			64

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

Не передбачено робочим навчальним планом

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан	Тема занять	Кількість г один
1 курс, 1 семестр		
Змістовий модуль 1. Тонові співвідношення (грязайль, ахроматична гама).		
1-6	Завдання №1. Натюрморт в тонових співвідношеннях (грязайль) Папір, 40х60, гуаш (акрил)	12
Змістовий модуль 2. Температурні співвідношення (теплий і холодний колорит).		
7-14	Завдання №2. Натюрморт в теплому колориті. Папір, 40х60, гуаш (акрил)	14
15-22	Завдання №3. Натюрморт в холодному колориті. Папір, 40х60, гуаш (акрил)	14
1 курс, 2 семестр		
Змістовий модуль 3. Колірні співвідношення (контрастна гама). Фрагмент інтер'єру. (колорит,		

тон, простір).		
1-6	Завдання №4. Двохрівневий натюрморт контрастний за кольором. Папір, 50x70, гуаш (акрил)	12
7-14	Завдання №5. Натюрморт у фрагменті інтер'єру (колорит, тон, простір). Папір, 50x70, гуаш (акрил)	14
Змістовий модуль 4. Інтер'єр. Колорит, тон, простір.		
15-23	Завдання №6. Громадський інтер'єр (колорит, тон, простір) Папір, 50x70, гуаш (акрил)	16
24-31	Завдання №7. Декоративне рішення контрастного за кольором 2-х рівнево-го натюрморта з гіпсовою вазою і драперіями методом членування. Папір, 50x70, гуаш (акрил)	14
Разом		90

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено робочим навчальним планом

1. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кі-лькість годин
1 курс, 1 семестр		
Змістовий модуль 1. Тонові співвідношення (грізайль, ахроматична гама).		
1	Домашнє завдання 1. Етюди нескладних натюрмортів у світлих і темних тонах при різному освітленні (фронтальне, бокове, “контражур”) Гризайль. А3 - 3 шт. акварель, гуаш.	16
Змістовий модуль 2. Температурні співвідношення (теплий і холодний колорит).		
2	Домашнє завдання 2. Етюд нескладного тематичного осіннього натюрморта у теплого колориті (фрукти, овочі, квіти) папір А2 (1 шт.), акварель, гуаш.	8
3	Домашнє завдання 3. Площинне рішення тематичного осіннього натюрморта. папір А3 (2 шт.), акварель, гуаш.	8
4	Домашнє завдання 4. Етюд нескладного тематичного натюрморта у холодному колориті. Папір А2 (1 шт.), акварель, гуаш.	9
5	Домашнє завдання 5. Площинне рішення тематичного натюрморта в холодному колориті. Папір А3 (2 шт.), акварель, гуаш.	9
Разом за 1 семестр		50
1 курс, 2 семестр		
Змістовий модуль 3. Колірні співвідношення (контрастна гама). Фрагмент інтер'єру. (колорит, тон, простір).		
1	Домашнє завдання 1. Етюди інтер'єрів і фрагментів інтер'єрів. Папір А3 (2 шт.), гуаш, акрил.	9

2	Домашнє завдання 2. Декоративне рішення натюрморту в інтер'єрі. Папір А2(1 шт.), гуаш, акрил.	9
3	Домашнє завдання 3. Етюди натюрморту зі стільцем (на стільці). Папір, гуаш А4- 5 шт	12
Змістовий модуль 4. Інтер'єр. Колорит, тон, простір.		
4	Домашня робота 4. Стилзація та декоративне рішення інтер'єру (на основі аудиторної роботи). Папір 50х70 см. гуаш, акрил	14
5	Домашня робота 5. Декоративне рішення контрастного за кольором 2-х рівневого натюрморту з гіпсовою вазою і драперіями методом членування. Матеріал: папір 50х70 см. Гуаш	20
Разом за 2 семестр		64

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методами контролю є практична перевірка– художній перегляд.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Схема нарахування балів за змістовий модуль - складається, як середньо-арифметична оцінка між всіма оцінками практичних та всіма оцінками самостійних робіт, отриманих студентом за 100-бальною шкалою. Кожна робота оцінюється в 100 балів.

Підсумкова оцінка за кожен навчальний семестр визначається як середньоарифметичне оцінок відповідних модулів.

Оцінка кожного практичного і кожного самостійного завдання складається з суми балів 5 (п'яти) критеріїв:

Відповідність правилам композиції формату - максимально 10 балів

- правильне розміщення композиції в форматі листа 9-10
- пропорційне розміщення основних форм та плям в плямі композиції 6-9
- виявлення композиційного центру композиції 3-6
- підпорядкування периферії центру композиції 1-2

Відповідність правилам натурального зображення - максимально 10 балів

- виявлення просторових планів 8-10
- дотримання правил лінійної перспективи в зображенні 4-8
- досягнення вірних пропорцій предметів 1-4

Відповідність правилам організації колірного зображення - максимально 45 балів

- правильне визначення загального колірного тону 40-45
- пропорційна передача великих тонових відносин 35-40
- пропорційна передача великих колірних відносин 30-35
- визначення локального кольору кожного елемента композиції 25-30
- передача тонких нюансних відтінків кожного кольору 20-25
- моделювання кольором об'єму предметів за законами світлотіні 15-20
- моделювання кольором глибини просторових планів за законами повітряної перспективи 10-15
- урахування зміни кольору від сусідства інших кольорів (рефлекси) 5-10
- передача кольором фактурності поверхні елементів композиції 1-5

Дотримання загальної тонової та колірної гармонії роботи - максимально 25 балів

- досягнення визначеного колориту роботи 20-25

- гармонійність колірних сполучень	15-20
- виявлена тепло-холодність колірних відносин	10-15
- вірно відображено контраст тонових та колірних сполучень	5-10
- професійно створені колірні акценти роботи	1-5
Загальна культура виконання роботи - максимально 10 балів	
- завершеність всіх етапів роботи	6-10
- цілісність сприйняття роботи	2-6
- володіння технічними прийомами роботи	1-2

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Антонович Є.А., Шпільчак В.А. Малюнок і живопис. Методичні рекомендації /Є.А. Антонович, В.А.Шпільчак. – К., 1990. – 105 с.
2. Білецький П.О. Мова образотворчих мистецтв / П.О.Білецький. – К.: Радянська школа, 1973., - 84 с.
3. Виноградова Г.Г. Малювання з природи: Посіб. для вчителів. – К.: Рад. шк., 1976. – 261 с.
4. Владич Л. Живопис та його жанри. – К.: Держвидав., 1960. – 47 с.
5. Денбновецька В. Особливості викладання живопису на графічному факультеті. / В.Денбновецька// Українська академія мистецтва. Дослідницькі та науково-методичні праці.- Вип. 9. – К., 2002., - С. 103-107.
6. Жердзицький В.Е. Живопис / В.Е.Жердзицький Техніка і технологія. – Харків, 2006. – С. 325.
7. Жердзицький В.Е. Технологія, способи і прийоми в створенні творів станкового живопису / В.Е.Жердзицький // Вісник Харківського художньо-промислового інституту. – Харків., 2000. - № 3. – 107 с.
8. Лентовський А. Техніка олійного живопису / А.Лентовський. – К., 1959., - 181 с.
9. Техніка і технологія олійного живопису: навч. посібн. / уклад.: Є.В.Беліка, О.І.Конопко. Київ : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. 92 с.
- 10.

Допоміжна

1. Українське народне мистецтво. Живопис.Київ, Мистецтво, 1967, с.224.
2. Харківський художній музей: Альбом / Авт. – упоряд. М.П.Работягов. – К.: Мистецтво, 1983. – 158 с.
3. Марчак В. Про малярство: Навчальний посібник . Львів : ФОП Стебляк О.М., 2018. 264 с.
4. Ятченко Ю.М. Київська школа рисунка /Ю. М. Ятченко// Українська академія мистецтв. Дослідницькі та наукові праці. – К., 1998. – С. 43.
5. Митці України. Енциклопедичний довідник. – К.: Українська енциклопедія ім. М.Бажана, 1992.

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Віртуальний читальний зал бібліотека ПДАБА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ до завдання «Малюнок оголеної фігури натурниці» з дисципліни «Малюнок» <https://cutt.us/dBvGQ>
2. Віртуальний читальний зал бібліотека ПДАБА М. Яремків Композиція. Творчі основи зображення. <https://cutt.us/gM51a>

Розробник(и)

_____ (Олена ПОЛОВНА-ВАСИЛЬСВА

(підпис)

_____ Вікторія ТИМОШЕНКО

(підпис)

Гарант освітньої програми

_____ (Олена ПОЛОВНА-ВАСИЛЬСВА)

(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри

Основ архітектури

(назва кафедри)

Протокол від «28» серпня 2024 р. № 1

Завідувач кафедри

_____ Іван РЕВСЬКИЙ

(підпис)